

ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย
ตามแนวคิดสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลก*

THE POIORITY NEEDS OF DEVELOPING ACADEMIC MANAGEMENT OF
SUANKULARB WITTAYALAI AFFILIATED SCHOOL BASED ON
THE CONCEPT OF GLOBAL COMPETENCE

¹ชานนุช ดอกประทุม Chananoot Dokpratum

²นันทรัตน์ เจริญกุล Nantarat Charoenkul

^{1,2}จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University, Thailand

Corresponding Author E-mail: chananoot.d@sk.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย ตามแนวคิดสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลก ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนและครู จำนวน 326 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified}$) ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย ตามแนวคิดสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลก โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และมากที่สุด ตามลำดับ โดยด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($PNI_{Modified} = 0.360$) รองลงมาคือ การพัฒนาหลักสูตร ($PNI_{Modified} = 0.354$) และด้านที่มีลำดับความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด คือ การวัดประเมินผล ($PNI_{Modified} = 0.349$)

คำสำคัญ: ความต้องการจำเป็น, การบริหารวิชาการ, แนวคิดสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลก

Abstract

The objective of this research was to study the current and the desirable states and to assess the priority need of developing academic management of Suankularb Wittayalai Affiliate School based on the concept of global competence. The informants were schools directors, deputy directors and teachers, totally 326, in Suankularb Wittayalai Affiliate School. The data were analyzed by mean and priority needs index modified ($PNI_{Modified}$). The research findings showed that, overall, the current and desirable states of developing academic management of Suankularb Wittayalai Affiliated Schools based on the concept of global competence were at a high level and the highest level, respectively. The first priority need

*Received: July 07, 2023, Revised: August 19, 2023, Accepted: August 19, 2023.

fell on learning Management ($PNI_{Modified} = 0.360$) followed by curriculum development ($PNI_{Modified} = 0.354$) and evaluation ($PNI_{Modified} = 0.349$), respectively.

Keywords: Priority Needs, Developing Academic Management, The Concept of Global Competence.

บทนำ

ในยุคปัจจุบันและในอนาคต โลกจะเปลี่ยนแปลง เต็มโต และเคลื่อนไหวอย่างรวดเร็วในทุกมิติ และเป็นไปในทิศทางที่หลายคนอาจคาดไม่ถึงซึ่งเกิดจากหลายเหตุผล โดยเฉพาะเนื่องจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิต เศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม และที่สำคัญที่สุดคือส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษา (Innovation Foresight Institute, 2021) การเตรียมความพร้อมเพื่อให้เป็นสมาชิกที่ดีจึงมิได้จำกัดเพียงแค่เฉพาะชุมชนหรือรัฐหรือประเทศที่ตนเป็นสมาชิกเท่านั้น แต่ต้องเป็นการเตรียมในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของโลก ซึ่งการพัฒนาพลเมืองให้มีคุณภาพจำเป็นที่จะต้องสร้างทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นที่มีความแตกต่างทางเชื้อชาติ รู้จักกล้าเผชิญหน้ากับสิ่งที่ท้าทายที่อยู่บนพื้นฐานความซับซ้อนและการแก้ปัญหาที่มีทางออกหลากหลายทางพร้อมเผชิญการเปลี่ยนแปลงเพื่อจะอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขซึ่งในการเตรียมความพร้อมเยาวชนสู่สังคมในโลกยุคแห่งความเจริญจำเป็นต้องเป็นไปเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลกให้กับผู้เรียน (Office of the Education Council, 2020)

ปัญหาข้างต้นเกิดขึ้นหลายประเทศและหลายประเทศเลือกทางออกสำคัญประการหนึ่ง คือ การจัดการศึกษาให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะ (Competency) โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสนใจ ความถนัดและก้าวหน้าไปตามความสามารถของตน ซึ่งสมรรถนะเป็นความสามารถของบุคคลในการใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติและคุณลักษณะต่างๆ ที่ตนมีในการทำงานหรือการแก้ปัญหาต่างๆ จนประสบความสำเร็จในระดับใดระดับหนึ่ง สมรรถนะแสดงออกทางพฤติกรรมการปฏิบัติที่สามารถวัดและประเมินผลได้ สมรรถนะจึงเป็นผลรวมของความรู้ ทักษะ เจตคติ คุณลักษณะ และความสามารถอื่นๆ ที่ช่วยให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลประสบความสำเร็จในการทำงาน สอดคล้องกับสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) (2560) กล่าวว่า การจะทำให้ผู้เรียนมีความสามารถปฏิบัติ หรือพฤติกรรมในการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันกับผู้อื่นเมื่ออาศัยอยู่ในสังคมโลกที่มีความหลากหลาย นั่นคือการมีสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลก (Global Competence) ซึ่งสมรรถนะดังกล่าวจะเป็นการเชื่อมโยงพึ่งพาอาศัยกันของแต่ละบุคคล เกิดการประสานความร่วมมือกันอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ความรู้และความสนใจเกี่ยวกับสังคมโลก การเปิดกว้างและความยืดหยุ่นทางความคิด ความมั่นคงทางอารมณ์ และความเข้มแข็งทางจิตใจ การบริหารความสัมพันธ์และการสื่อสาร อย่างไรก็ตาม ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะต่างๆ ที่บุคคลได้เรียนรู้อาจไม่ช่วยให้บุคคลประสบความสำเร็จในการทำงาน หากบุคคลนั้นขาดความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะและคุณลักษณะต่างๆ ที่ตนมี หรืออีกนัยหนึ่งก็คือ การขาดความสามารถเชิงสมรรถนะ ดังนั้น ความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะต่างๆ ที่บุคคลได้เรียนรู้จักนั้นจะยังไม่ใช้สมรรถนะจนกว่าบุคคลนั้นจะได้แสดงพฤติกรรมแสดงออกถึงความสามารถในการนำความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะต่างๆ ที่มีในการทำงานหรือการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ จนประสบความสำเร็จในระดับใดระดับหนึ่งนั่นเอง

ซึ่งหากผู้เรียนโรงเรียนในเครือโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยทั้ง 11 โรงเรียน มีสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลก (Global Competence) จะเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life-long learning) โดยเพิ่มศักยภาพทางวิชาการด้านประเด็นปัญหาและสถานการณ์ต่างๆ ในระดับท้องถิ่นและระดับโลก ส่งเสริมความเข้าใจและการเห็นคุณค่าของมุมมองที่แตกต่างกัน รวมทั้งสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นที่มีพื้นฐานแตกต่างกัน และพัฒนาทักษะการอยู่ร่วมกันอย่างผาสุก เกิดการเรียนรู้ทักษะการใช้ชีวิต (Life skills) วิธีการปรับตัวและก้าวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลก (Chaemchay, 2022) และยังเป็นการสร้างแนวคิดที่เปิดกว้างและเปิดรับกับความเป็นนานาชาติพร้อมกับการคงไว้ซึ่งภูมิปัญญาไทย (Uphold Value of Thainess) ถือเป็นความท้าทายสำหรับระบบการศึกษาในการสร้างผู้เรียนให้มีความสามารถที่จะปฏิบัติตนให้มีคุณภาพและประสบความสำเร็จไม่ว่าจะอยู่ที่ใดในโลกก็ตาม

สภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยและสังคมโลกดังกล่าว ทำให้การจัดการเรียนรู้ต้องมีการปรับเปลี่ยนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และสร้างประชากรที่มีคุณภาพ สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง อีกทั้งการบริหารวิชาการในรูปแบบเดิมของสถานศึกษา ทั้งด้านหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และการวัดประเมินผลยังไม่สอดคล้องกับกระแสสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปและจุดมุ่งหมายในการพัฒนาผู้เรียนจึงแสดงให้เห็นว่า ความต้องการจำเป็นในการบริหารวิชาการของโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัยยังไม่มีแนวทางที่ชัดเจนในการส่งเสริมผู้เรียนมีสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลก ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย ตามแนวคิดสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลก เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนให้สามารถใช้สมรรถนะดังกล่าวในการสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่ตนเอง เป็นพลเมืองที่มีคุณค่าต่อการพัฒนาประเทศ มีความพร้อมในการรับมือต่อความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในสังคม รวมทั้งเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนการบริหารงานของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปมากยิ่งขึ้นอันจะนำไปสู่การเสริมสร้างพลเมืองที่ดีมีคุณภาพพัฒนาประเทศไทยอย่างมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย ตามแนวคิดสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลก
2. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย ตามแนวคิดสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลก

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) โดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และคำนวณหาความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย ตามแนวคิดสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลก โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและผู้ให้ข้อมูล
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ โรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย จำนวน 11 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน รวม 11 คน รองผู้อำนวยการผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ โรงเรียนละ 1 คน รวม 11 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และ

กำหนดจำนวนผู้ให้ข้อมูลที่เป็นครู โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้จำนวน 304 คน ทั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดจำนวนผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดโดยใช้เกณฑ์ตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie & Morgan (1970) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อน $(E) \pm 5\%$ ได้จำนวนผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด 326 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการ โรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย ตามแนวคิดสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลก มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) สอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย ตามแนวคิดสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลกเป็นแบบตอบสนองคู่ (Duel – response Format) มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ซึ่งเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยทั้ง 5 ระดับ ของ John W. Best (1981) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ในระดับมากค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ในระดับปานกลางค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ในระดับน้อยค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ในระดับน้อยที่สุด

2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) ผู้วิจัยศึกษาเอกสารแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารวิชาการและแนวคิดสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลก กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย สร้างผังโครงสร้างเครื่องมือวิจัยและข้อคำถามในการสอบถามให้ชัดเจนตามผังโครงสร้างเครื่องมือวิจัย โดยกำหนดแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ออกแบบและสร้างแบบตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างและเนื้อหาของแบบสอบถาม กำหนดความตรงเชิงโครงสร้างและเนื้อหาระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ ได้ข้อคำถามทั้งหมด 72 ข้อ

2. การหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item objective congruence: IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปมาใช้ พบว่าข้อคำถามทุกข้อมีค่า IOC มากกว่า 0.50 ขึ้นไป โดยข้อคำถามรวมทั้งฉบับ มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทั้ง 72 ข้อ แสดงว่าแบบสอบถามที่จะนำไปใช้วัดได้ตรงตามจุดประสงค์ตรวจสอบถ้อยคำภาษาให้เหมาะสมตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันกับตัวอย่าง จำนวน 40 คน เพื่อวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนาค ผลการวิเคราะห์ พบว่า ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.985 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับดีมาก หมายถึง แบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือและสามารถนำไปใช้ได้จริง (Kanjana-wasee, 2013)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจัดส่งตามจำนวนผู้ให้ข้อมูล โดยผู้ให้ข้อมูลสามารถดำเนินการได้ด้วยการตอบแบบถามออนไลน์ จากระหัสคิวอาร์โค้ดผ่าน Google form ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 326 คน คิดเป็นร้อยละ 100 โดยแบบสอบถามทุกฉบับที่ตอบกลับคืนนั้น ผ่านการตรวจสอบแล้วว่า ผู้ให้ข้อมูลตอบคำถามครบถ้วนทุกประเด็นคำถามอย่างสมบูรณ์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for Social Science) และใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และการวิเคราะห์ดัชนีความต้องการจำเป็น Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified}) โดยจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย ตามแนวคิดสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลก โดยเรียงค่าดัชนีจากมากไปหาน้อย

สรุปผลการวิจัย

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย ตามแนวคิดสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลก มีผลการวิจัยดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย ตามแนวคิดสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลก

ขอบข่ายการบริหารวิชาการ	ประเด็น	สมรรถนะการอยู่ในสังคมโลก				เฉลี่ยรวม	แปลผล	ลำดับความต้องการจำเป็น
		ความรู้และความสนใจเกี่ยวกับสังคมโลก	การเปิดกว้างและความยืดหยุ่นทางความคิด	ความมั่นคงทางอารมณ์และความเข้มแข็งทางจิตใจ	การบริหารความสัมพันธ์และการสื่อสาร			
1. การพัฒนาหลักสูตร	D	3.402	3.338	3.445	3.426	3.403	ปานกลาง	(2)
	I	4.592	4.622	4.645	4.571	4.607	มากที่สุด	
	PNI _{Modified}	0.350	0.384	0.349	0.334	0.354	-	
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	D	3.377	3.366	3.389	3.445	3.394	ปานกลาง	(1)
	I	4.567	4.662	4.629	4.604	4.615	มากที่สุด	
	PNI _{Modified}	0.352	0.385	0.366	0.336	0.360	-	
3. การวัดประเมินผล	D	3.376	3.338	3.354	3.452	3.380	ปานกลาง	(3)
	I	4.576	4.530	4.545	4.585	4.559	มากที่สุด	
	PNI _{Modified}	0.355	0.357	0.355	0.328	0.349	-	
เฉลี่ยรวม	D	3.385	3.348	3.396	3.441	3.393	ปานกลาง	-
	I	4.578	4.604	4.606	4.587	4.594	มากที่สุด	
	PNI _{Modified}	0.353	0.375	0.357	0.333	0.354	-	

หมายเหตุ: D = Degree of Success (สภาพปัจจุบัน), I = Importance (สภาพที่พึงประสงค์)

จากตารางที่ 1 พบผลการวิจัย ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย ตามแนวคิดสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลก

สภาพปัจจุบันของการบริหารวิชาการโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย ตามแนวคิดสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลก ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.391$) ขอบข่ายการบริหารวิชาการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ การพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X}=3.403$) เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลก พบว่าด้านความมั่นคงทางอารมณ์และความเข้มแข็งทางจิตใจ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X}=3.445$) ขอบข่ายของการบริหารวิชาการที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X}=3.394$) เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลก พบว่าด้านการบริหารความสัมพันธ์และการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X}=3.445$) และขอบข่ายการบริหารวิชาการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การวัดประเมินผล ($\bar{X}=3.380$)

เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลก พบว่าด้านการบริหารความสัมพันธ์และการสื่อสารมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.452$)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย ตามแนวคิดสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลก ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.594$) ขอบข่ายการบริหารวิชาการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.615$) เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลก พบว่าด้านการเปิดกว้างและความยืดหยุ่นทางความคิด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.662$) ขอบข่ายของการบริหารวิชาการที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ การพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X}=4.607$) เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลก พบว่าด้านความมั่นคงทางอารมณ์และความเข้มแข็งทางจิตใจมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.645$) และขอบข่ายการบริหารวิชาการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การวัดประเมินผล ($\bar{X}=4.559$) เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลก พบว่า ด้านการบริหารความสัมพันธ์และการสื่อสารมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.585$)

2. ความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย ตามแนวคิดสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลก

ความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย ตามแนวคิดสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ความต้องการจำเป็นลำดับที่ 1 คือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($PNI_{Modified} = 0.360$) เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลก พบว่าด้านการเปิดกว้างและความยืดหยุ่นทางความคิด มีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{Modified} = 0.385$) ความต้องการจำเป็นลำดับที่ 2 คือ การพัฒนาหลักสูตร ($PNI_{Modified} = 0.354$) เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลก พบว่า ด้านการเปิดกว้างและความยืดหยุ่นทางความคิด มีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{Modified} = 0.384$) และความต้องการจำเป็นลำดับที่ 3 คือ การวัดประเมินผล ($PNI_{Modified} = 0.349$) เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลก พบว่า ด้านการเปิดกว้างและความยืดหยุ่นทางความคิด มีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{Modified} = 0.357$)

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้พบผลการวิจัยที่สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

การบริหารวิชาการโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย ตามแนวคิดสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลก ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และการวัดประเมินผล โดยเฉลี่ยสภาพปัจจุบันในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งเมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์พบว่า การบริหารวิชาการโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย ตามแนวคิดสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลกทั้ง 3 ด้าน มีสภาพปัจจุบันต่ำกว่าสภาพที่พึงประสงค์ทุกด้าน โดยมีอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย ตามแนวคิดสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลก

1.1 สภาพปัจจุบันของการบริหารวิชาการโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย ตามแนวคิดสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลก ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัยมีการดำเนินงานในการบริหารวิชาการ ตามแนวคิดสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลกอยู่ในระดับที่ยังไม่เพียงพอกับ

สภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้นของผู้บริหารและครูในโรงเรียน สะท้อนให้เห็นว่า ในเครือสวทศหลายวิทยาลัย จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการยกระดับคุณภาพการบริหารวิชาการให้สูงขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายของโรงเรียนและความต้องการของสังคม สอดคล้องกับแนวคิดของสุกัญญา แซ่มซ้อย (2565) ที่กล่าวว่า สถานศึกษาทุกประเภทจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับงานวิชาการเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีความรู้มีคุณภาพ หรือมีผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนต้องมีความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะเกี่ยวกับการดำเนินการด้านวิชาการเป็นผู้นำทางวิชาการทั้งทางด้านการออกแบบหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ และการประเมินการเรียนรู้ เพื่อให้สามารถจัดการศึกษาได้ตอบสนองความต้องการของชุมชนและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคปัจจุบันและอนาคต

โดยขอบข่ายการบริหารวิชาการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เมื่อพิจารณาตามสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลก พบว่า ด้านการบริหารความสัมพันธ์และการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด สะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารและครูให้ความสำคัญกับการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เนื่องจากการจัดการศึกษาของโรงเรียนในเครือสวทศหลายวิทยาลัย มีแหล่งเรียนรู้จำนวนมากที่พร้อมสำหรับการถ่ายทอดความรู้ สนับสนุนให้ผู้เรียนในทุกช่วงวัยสามารถศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมได้ตลอดเวลาตามความสนใจ อีกทั้งยังได้รับการสนับสนุนให้จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับ Chammuang (2009) กล่าวถึงแนวทางการพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ จัดเนื้อหา และกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง โดยจัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ และสอดคล้องกับสุกัญญา แซ่มซ้อย และชญาพิมพ์ อูสาโห (2555) กล่าวถึงการจัดสภาพบรรยากาศ สื่อ นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ ทำให้ครูจัดการเรียนรู้ได้บรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

ขอบข่ายการบริหารวิชาการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยลงมา คือ การพัฒนาหลักสูตร เมื่อพิจารณาตามสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลก พบว่า ด้านการบริหารความสัมพันธ์และการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด สะท้อนให้เห็นว่า โรงเรียนในเครือสวทศหลายวิทยาลัยยังไม่เกิดการประสานความร่วมมือกับภาคส่วนต่างๆ เพื่อปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาวะการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก อีกทั้งหลักสูตรที่มีอยู่ยังไม่เน้นการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้และพัฒนาตนเองด้านความสัมพันธ์และการสื่อสารเท่าที่ควร สอดคล้องกับปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ที่กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรว่าเปรียบเสมือนตัวช่วยให้การศึกษาดำเนินไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล รวมทั้งยังเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของครูที่จะจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ทักษะ ความประพฤติ และเจตคติให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง โรงเรียน ชุมชน และสังคม เช่นเดียวกับงานวิจัยของสมศรี เณรจาที และวัชร ชูชาติ (2560) ที่กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้โดยมีวิจัยเป็นฐานเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรควรให้ความสำคัญ และเน้นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้หรือไปปฏิบัติได้

ขอบข่ายการบริหารวิชาการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การวัดประเมินผล เมื่อพิจารณาตามสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลก พบว่า ด้านการบริหารความสัมพันธ์และการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด สะท้อนให้เห็นว่า ผู้บริหารและครูโรงเรียนในเครือสวทศหลายวิทยาลัย ให้ความสำคัญกับการวัดประเมินผล มีการพัฒนาระบบและกลไกการติดตาม การวัดและประเมินผลผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพโดยเฉพาะการพัฒนาเครื่องมือวัดประเมินผลที่สะท้อนการมีจุดมุ่งหมายและมีแรงจูงใจของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ Faber, Luyten,

and Visscher (2017) กล่าวว่า เครื่องมือประเมินผลระหว่างเรียนส่งผลทางบวกต่อแรงจูงใจและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน และยังช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารความสัมพันธ์และการสื่อสารให้แก่นักเรียน

1.2 สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย ตามแนวคิดสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลกในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

โดยขอบข่ายการบริหารวิชาการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เมื่อพิจารณาตามสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลก พบว่าด้านพบว่า ด้านการบริหารความสัมพันธ์และการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดสะท้อนให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนคาดหวังให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดบรรยากาศ สื่อการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้ ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีจุดมุ่งหมายและมีแรงจูงใจในการเรียนมากขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนมีการบริหารความสัมพันธ์และการสื่อสาร เนื่องจากการพัฒนากระบวนการเรียนรู้จะมุ่งพัฒนาให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยการจัดการเรียนการสอนในเชิงบูรณาการผ่านรายวิชาและกิจกรรมเสริมหลักสูตร เน้นการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติ หรือการลงมือทำด้วยตนเอง ซึ่งความรู้ที่เกิดขึ้นจะเป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ กระบวนการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องได้มีโอกาสลงมือกระทำมากกว่าการฟังเพียงอย่างเดียว อีกทั้งให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดขั้นสูง ได้แก่ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า เพื่อการวางแผนการเรียน การแก้ปัญหา การค้นหาคำตอบ และการบริหารความสัมพันธ์ สอดคล้องกับดิเรก วรรณเศียร (2559) ที่เสนอเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญว่า จะต้องจัดให้สอดคล้องกับความสนใจ ความสามารถและความถนัด เน้นการบูรณาการความรู้ในศาสตร์สาขาต่างๆ ใช้หลากหลายวิธีการสอน หลากหลายแหล่งความรู้

ขอบข่ายการบริหารวิชาการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยลงมา คือ การพัฒนาหลักสูตร เมื่อพิจารณาตามสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลก พบว่า ด้านการบริหารความสัมพันธ์และการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดสะท้อนให้เห็นว่า สถานศึกษามีความต้องการให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรโดยให้ผู้เรียนมีสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลก สามารถการบริหารความสัมพันธ์และการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นการออกแบบหลักสูตรให้เป็นไปตามกรอบสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับสิริพันธุ์ สุวรรณมรรคา, ชญาพิมพ อูสาโห และปรวัญญา สุวรรณณัฐโชติ (2554) ได้กล่าวว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐานถือเป็นหน่วยงานสำคัญที่มีบทบาทในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้เรียน โดยสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำเป็นต้องเข้าใจวัตถุประสงค์ คือ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความคิดที่เป็นเหตุเป็นผล สังคมความรู้ และทักษะที่จำเป็น โดยขณะที่ได้ศึกษาหาความรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานนั้นจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาความรู้ ทักษะ และเจตคติอันดีผ่านการศึกษา อบรม และการปฏิบัติงานเพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ที่จะตัดสินใจในการศึกษาและการทำงานต่อไปได้ในอนาคต

ขอบข่ายการบริหารวิชาการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การวัดประเมินผล เมื่อพิจารณาตามสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลก พบว่าด้านพบว่า ด้านการบริหารความสัมพันธ์และการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดสะท้อนให้เห็นว่า สะท้อนให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูคาดหวังให้สถานศึกษามีแนวทางในการกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติและการดำเนินการวัดประเมินผลตามสภาพจริงอย่างเป็นรูปธรรม และใช้เครื่องมือและวิธีการประเมินที่หลากหลาย สอดคล้องกับณรงค์ อภัยใจ (2560) กล่าวว่า การวัดผลประเมินผลนั้นควรมีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับผู้เรียนมีการประเมินตามสภาพจริงเน้นการประเมินทักษะปฏิบัติ และประเมินผลงานของนักเรียนมากกว่าการประเมินทฤษฎีหรือด้านความรู้และมีการสร้างเกณฑ์การวัดผลประเมินผลที่เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประเมินเพื่อการเรียนรู้โดยให้ผลสะท้อนกลับจากการสื่อสารเชิงบวกที่

ก่อให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ ซึ่งเป็นการเสริมพลังการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่สูงขึ้น สอดคล้องกับ Frey and Fisher (2011) กล่าวว่า การให้ผลสะท้อนกลับและการให้นักเรียนแก้ไขผลงานเป็นอีกแนวทางในการใช้การประเมินเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ การกระตุ้นสร้างแรงจูงใจในการเรียน การตรวจสอบความเข้าใจเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ การให้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับความสำเร็จและสิ่งจำเป็นที่ต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขแก่ผู้เรียน และขั้นที่ 4 การให้คำแนะนำชี้แนะแนวทางเชิงประจักษ์ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาการเรียนรู้ที่สูงขึ้น

2. ความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย ตามแนวคิดสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลก โดยอภิปรายผลตามขอบข่ายการบริหารวิชาการที่มีลำดับความต้องการจำเป็นดังนี้

ความต้องการจำเป็นลำดับที่ 1 คือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลก พบว่า ด้านการเปิดกว้างและความยืดหยุ่นทางความคิด มีความต้องการจำเป็นสูงสุด สะท้อนให้เห็นว่า สถานศึกษาควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดบรรยากาศ สื่อการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ และการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเลือกใช้กลวิธีในการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเอง โดยครูมีหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และช่วยให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ของตนเองได้ สอดคล้องกับ Somthua (2019) กล่าวถึงการบริหารวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ที่ครูจะต้องปรับบทบาทเป็นผู้สร้างประสบการณ์ในการเรียนรู้ มีการใช้กระบวนการที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนผ่านการลงมือทำจริง โดยครูเป็นผู้ให้คำแนะนำ และแนวทางในการเรียนรู้ จากการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกใช้กลวิธีในการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเองได้ และสอดคล้องกับ Pukiat (2001) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนเรียนรู้และปฏิบัติด้วยตนเอง โดยเชื่อมั่นในศักยภาพการเรียนรู้ของตนเองทำให้เกิดการพัฒนาการคิดอย่างอิสระ ดังนั้น องค์ความรู้ที่ถูกสร้างขึ้นจึงเป็นการเปิดกว้างและความยืดหยุ่นทางความคิดต่อผู้เรียน

ความต้องการจำเป็นลำดับที่ 2 คือ การพัฒนาหลักสูตร เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลก ด้านการเปิดกว้างและความยืดหยุ่นทางความคิด มีความต้องการจำเป็นสูงสุด สะท้อนให้เห็นว่าสถานศึกษาควรวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น กำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ประเมินและปรับปรุงหลักสูตรให้แตกต่างจากรูปแบบเดิม โดยเน้นหลักสูตรสมรรถนะเพื่อให้การจัดการเรียนรู้ตอบสนองต่อความถนัดและความต้องการของผู้เรียน ตลอดจนส่งเสริมให้ผู้เรียนเปิดกว้างและความยืดหยุ่นทางความคิด สอดคล้องกับงานวิจัยของ Khonyu (2012) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร พบว่า การพัฒนาหลักสูตรต้องตอบสนองความต้องการของสถานการณ์ของโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคต รวมไปถึงการวิเคราะห์ความต้องการของตลาดแรงงานในอนาคตเพื่อกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ในการสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสถานการณ์ได้อย่างสมบูรณ์ และสอดคล้องกับ Chuanwan (2010) กล่าวถึง การพัฒนาหลักสูตรสมรรถนะที่มีรูปแบบการเรียนรู้ที่เป็นนวัตกรรมเน้นความสามารถการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนมีโอกาสประสบความสำเร็จได้ด้วยตนเองโดยเปิดกว้างให้ผู้เรียนมีการควบคุมและกำกับตนเอง สร้างแรงจูงใจที่จะประสบความสำเร็จในการเรียนรู้

ความต้องการจำเป็นลำดับที่ 3 คือ การวัดประเมินผล เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลก ด้านการเปิดกว้างและความยืดหยุ่นทางความคิด มีความต้องการจำเป็นสูงสุด สะท้อนให้เห็นว่าสถานศึกษามีการพัฒนาเครื่องมือวัดประเมินผลของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง แต่การประเมินการเรียนรู้ใน

ปัจจุบันเน้นการทดสอบ และเป็นการตัดสินผลลัพธ์การเรียนรู้ มีเพียงส่วนน้อยที่ใช้การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างแท้จริง ในขณะที่ปัจจุบันและอนาคตจำเป็นต้องใช้การประเมินเพื่อตรวจด้วยวิธีการที่หลากหลายอย่างถูกต้องสอดคล้องกับผลการศึกษาของ World Economic Forum (2019) ที่กล่าวถึงรูปแบบการสอนที่ช่วยสร้างสมรรถนะที่มีกระบวนการ assessment and reinforcement เป็นรูปแบบกระบวนการการให้ feedback การวัดผล รวมทั้งการแนะนำกับผู้เรียนจากครูผู้สอนเพื่อให้ผู้เรียนรู้แนวทางที่ถูกต้องและสามารถปรับแก้ในแนวทางที่ผิดได้ทันที และสอดคล้องกับ Buathong (2017) กล่าวว่า การประเมินการเรียนรู้ไม่ได้ใช้เพื่อชี้ได้หรือตก แต่เป็นการใช้เพื่อประเมินความก้าวหน้าของพัฒนาการทางการเรียนรู้ของนักเรียนให้เกิดสมดุลเชิงคุณภาพที่สอดคล้องและเป็นไปทิศทางเดียวกันทั้งความรู้ความสามารถ ทักษะการทำงาน เจตคติ และบุคลิกภาพ

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้การวิจัยครั้งนี้คือแนวคิดสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลกซึ่งเป็นสมรรถนะที่มีความสำคัญต่อยุคปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงของบริบทสังคมโลกอย่างรวดเร็ว สมรรถนะดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปสร้างเสริมปลูกฝังให้กับนักเรียน พัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพในฐานะที่เป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศในอนาคต สามารถแสดงองค์ประกอบของสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลก ได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 สมรรถนะการอยู่ในสังคมโลก

สมรรถนะการอยู่ในสังคมโลก (Global Competence) เป็นการเรียนรู้ที่มีความรู้และความสนใจเกี่ยวกับสังคมโลก เปิดกว้างและความยืดหยุ่นทางความคิด มั่นคงทางอารมณ์และความเข้มแข็งทางจิตใจ และสามารถบริหารความสัมพันธ์และการสื่อสารกับบุคคลต่างๆ ได้เป็นอย่างดี ซึ่งสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลกประกอบด้วย 4 สมรรถนะ ดังนี้

1. การเปิดกว้างและความยืดหยุ่นทางความคิด (Openness and flexibility) หมายถึง การที่ผู้เรียนสงสัยและสนใจที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ รับฟังความคิดเห็นที่หลากหลาย ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและความคิดได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น รับมือต่อสถานการณ์ที่ไม่คุ้นเคยได้อย่างมีประสิทธิภาพ และแก้ไขปัญหาใหม่ที่ไม่เคยพบเจอหรือเคยแก้ไขมาก่อนได้สำเร็จ

2. ความรู้และความสนใจเกี่ยวกับสังคมโลก (Knowledge of and interest in global developments, challenges and trends) หมายถึง การที่ผู้เรียนให้ความสำคัญของการเป็นพลโลกปฏิบัติตนในฐานะพลเมืองที่ดี ให้ความสำคัญกับความเสมอภาค คำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของแต่ละบุคคล เคารพและเห็นคุณค่าของแต่ละบุคคล ยอมรับและพยายามเรียนรู้ในวัฒนธรรมอันหลากหลายที่เกิดขึ้นในสังคมโลกปัจจุบัน

3. ความมั่นคงทางอารมณ์และความเข้มแข็งทางจิตใจ (Emotional strength and resilience) หมายถึง การที่ผู้เรียนมีสุขภาพดี มีอารมณ์มั่นคง มีอารมณ์ขัน เห็นคุณค่าในตนเอง มีเป้าหมายในชีวิต มีความอดทนพร้อมที่จะรอคอยโอกาส มีความกระตือรือร้น มีทักษะในการแก้ปัญหา มีความสามารถในการควบคุมอารมณ์ และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม

4. การบริหารความสัมพันธ์และการสื่อสาร (Communication- and relationship-management) หมายถึง การที่ผู้เรียนให้ความสำคัญต่อการติดต่อสื่อสารกับบุคคลต่างๆ จนเกิดเป็นความรู้สึกเหมือนเป็นครอบครัวเดียวกัน ไว้วางใจซึ่งกันและกัน มีมารยาทในการติดต่อสื่อสารกันอย่างมีประสิทธิภาพสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเข้าใจบทบาทของตนเอง ให้ความช่วยเหลือ ขอรับความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จนทำให้การทำงานและการดำเนินชีวิตประสบความสำเร็จ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารควรสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถเลือกกลวิธีในการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเอง ให้นักเรียนเกิดการเปิดกว้างและความยืดหยุ่นทางความคิด โดยการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ตอบสนองต่อความต้องการในการเรียนรู้ของนักเรียนรายบุคคล เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ขอบข่ายการบริหารวิชาการที่มีดัชนีความต้องการจำสูงสุด คือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ จึงควรให้ครูใช้กิจกรรมการเรียนรู้ผ่านกลวิธีที่หลากหลาย ให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ และมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้

1.2 ผู้บริหารควรสนับสนุนให้มีการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน โดยการให้ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับการพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นผู้มีสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลก เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ขอบข่ายการบริหารวิชาการที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นลำดับที่ 2 คือ การพัฒนาหลักสูตร ผู้บริหารควรสนับสนุนให้มีการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น การกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และการประเมินและปรับปรุงหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลกมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับองค์ประกอบการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามแนวคิดสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลก เพื่อพัฒนาเนื้อหาและรายวิชาในหลักสูตรที่ส่งเสริมผู้เรียนให้เป็นสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลก มีส่วนร่วมในการกำหนดการเรียนรู้ กำกับและรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง ให้สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ สามารถออกแบบกลวิธีการเรียนรู้โดยใช้วิธีที่หลากหลาย และสามารถสะท้อนผลการเรียนรู้ของตนเองได้

2.2 ควรนำผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นไปใช้ในการศึกษาแนวทางการบริหารวิชาการโรงเรียนในเครือข่ายมหาวิทยาลัย ตามแนวคิดสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลก เพื่อเป็นการศึกษาต่อยอดจากข้อค้นพบจากลำดับความต้องการจำเป็น และปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนรู้ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงสร้างประชากรที่มีคุณภาพ เป็นผู้ที่มีสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลก ที่สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579**. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- ณรงค์ อภัยใจ. (2560). **รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมอาชีพสำหรับเด็กด้อยโอกาส โรงเรียนในโครงการตามพระราชดำริ**. คุษภินิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ดิเรก วรรณเศียร. (2559). **MACRO model : รูปแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.
- ปรียาพร วงศ์อนุดรโรจน์. (2553). **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพ.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2560). **หลักสูตรอบรมศึกษานิเทศก์**. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สมศรี เณรจา และวัชร ชูชาติ. (2560). **รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21**. *วารสารบริหารการศึกษา มศว*. 14(27). 10-20.
- สิริพันธ์ สุวรรณมรรคา, ชญาพิมพ์ อูสาโห และปราวินยา สุวรรณณัฐโชติ. (2554). **รายงานการสังเคราะห์กรณีศึกษา : สภาพปัจจุบัน และปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกอบอาชีพ**. รายงานวิจัย. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุกัญญา แซ่มซ้อย และชญาพิมพ์ อูสาโห. (2555). **การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกอบอาชีพ: โรงเรียนถนนราษฎร์บำรุง**. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*. 35(1). 100-110.
- สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2565). **การบริหารสถานศึกษาเพื่อสร้างนวัตกรรมเรียนรู้**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Buathong, S. (2017). Measurement and assessment of learning skills in the 21st century. *Veridian E-Journal Silpakorn University*. 10(2). 1856-1867.
- Chaemchoy, S. et al. (2022). Policy Design for Transforming Learning Systems Responsive to Future Global Changes in 2040. *Kasetsart Journal of Social Sciences*. 43(2). 509-516.

- Chammuang, C. (2009). **Test Guide for school director and education administrators.** Bangkok.
- Chuanwan. (2010). **Estimating the Number of Centenarians and the Oldest-old in Thailand: Trends in Old Age Longevity for 1960-2010.** Unpublished doctoral.
- Faber, J. M., Luyten, H. & Visscher, A. J. (2017). The Effects of a Digital Formative Assessment Tool on Mathematics Achievement and Student Motivation: Results of a Randomized Experiment. **Computer & Education.** 106. 83-96.
- Fisher, D., Frey, N. (2011). **The formative assessment action plan.** Alexandria, VA: ASCD.
- Innovation Foresight Institute. (2021). **Innovation Foresight Institute Annual Report 2020.** Bangkok: Innovation Foresight Institute.
- John W. Best. (1981). **Research in Education.** 4 th ed. New Jersey: Prentice-Hall Inc.
- Kanjanawasee, S. (2013). **Traditional test theory.** 7th ed. Bangkok: Chulalongkorn University Printing House.
- Khonyu, W. (2012). **Curriculum development following the current situation.** From http://km.npru.ac.th/userfiles/R014/km_articles_files/20130813162821_KM-TheDevelopmentofCurriculumaccordingtopresentsituation202.pdf. Retrieved July 2, 2023.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. **Educational and psychological measurement.** 30(3). 607-610.
- Office of the Education Council. (2020). **Thai education status 2018/2019 Education Reform in the Digital Era.** Bangkok: Pabpim Printing House.
- Pukiat, L. (2001). **Project Learning: Principles and Guidelines for the event.** Bangkok: Chulalongkorn University.
- Somthua, S. (2019). **Approaches for developing academic management of Srinakharinwirot University Prasarnmit demonstration school(secondary) according to the concept of innovator and entrepreneur competencies of learners.** Master's thesis. Chulalongkorn University.
- World Economic Forum. (2020). **Shaping the Future of the New Economy and Society.** From <https://www.weforum.org/platforms/shaping-the-future-of-the-neweconomy-and-society> Retrieved July 2, 2023.